

Otello

na smyczy

Tekst: Dagmara Gradolewska

O psiej zazdrości

Zrozumienie psa jest kluczowym elementem wspólnego życia ze zwierzęciem. Poznając jego język, wysyłane sygnały i emocje, staniemy się świadomymi opiekunami. Dzięki temu unikniemy zazdrości i związanych z nią problemów.

Naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Diego postanowili zbadać, czy psy są zazdrosne. Zaprośli więc grupę opiekunów z ich psami. Każdą parę zajmowali razem w przygotowanym pomieszczeniu. Najpierw przez minutę człowiek i pies bawili się ze sztucznym psem, który chodził i szczekał. Po trzydziestosekundowej przerwie właściciel przez półtorej minuty sam bawił się ze sztucznym zwierzęciem, ignorując swojego pupila, po czym wracał do zajmowania się nim. Najpierw przez minutę bawił się z nim plastikową dynią, a przez kolejne sześćdziesiąt sekund czytał książkę.

Nietrudno się domyślić, że pies zabawka wzbudzał największe emocje u żywych zwierząt. Niektóre na niego warczały, inne próbowały wcisnąć się między zabawkę a swojego opiekuna, a prawie wszystkie chciały zwrócić na siebie uwagę ludzi. Naukowcy nie mieli wątpliwości – psy bywają zazdrosne.

Czy to już zazdrość?

Większość objawów zazdrości jesteśmy w stanie dostrzec od razu. Czasami jednak trzeba bacznie obserwować psa, aby je wyłapać. Do podstawowych symptomów psiej zazdrości zaliczamy:

- oddzielanie osoby lub przedmiotu od opiekuna,
- zaczepianie opiekuna – szturchanie łapą, nosem, przyniesienie zabawek, wokalizacja,
- nadmierna ekscytacja,
- znaczenie terytorium,
- zachowania agresywne – warczenie, kłapanie zębami,
- smutek, apatia,
- ogólne sygnały uspokajające.

Warto bacznie obserwować psa, aby wyłapać powtarzające się zachowanie i połączyć je z obiektem zazdrości. Po prawidłowej diagnozie trzeba od razu wkroczyć z działaniem zapobiegawczym i łagodzącym zazdrość. W wypadku jakiegokolwiek wątpliwości warto skonsultować z behawiorystą plan działania.

Nowy rywal

Zazdrość pojawia się u psa przede wszystkim przy dużych zmianach w życiu, takich jak pojawienie się dziecka, nowego partnera opiekuna czy innego zwierzaka. Nasz pupil dosyć szybko się orientuje, że odkąd jest ten dziwny mały człowiek albo nowy pies, on przestał być oczkiem w głowie. Nie rozumie tego, co dla ludzi jest oczywiste – trzeba teraz dzielić miłość między psa a nowego partnera, dziecko czy szczenię. Okazywanie zazdrości może wtedy nie

PAMIĘTAJ

Jeżeli zazdrość jest na tyle silna, że przybiera formę agresji, trzeba koniecznie poprosić o pomoc behawiorystę. Inaczej można tylko pogłębić problem.

ograniczać się tylko do mieszkania czy domu, ale pojawiać się także podczas spaceru czy wspólnej podróży.

Zazdrości mówimy „nie”

Gdy już rozpoznamy przyczyny psiej zazdrości, pora na jej likwidację. Pamiętajmy, że zaniedbana zazdrość, nawet najmniejsza, może przerodzić się w niekontrolowaną i niebezpieczną agresję. Najważniejsze, aby pokazać psu, że nie musi się niczego obawiać i nic nie traci.

W wypadku zazdrości o nowego partnera opiekuna czy znajomego sprawdzą się następujące ćwiczenia.

1

Krok pierwszy

Rozmowa z nowym partnerem czy ze znajomym. Warto sprawdzić, jakie emocje odczuwa w stosunku do naszego psa. Jeżeli się boi, to koniecznie nad tym popracujcie. Musi mieć świadomość, że lęk pogłębia w psach niepokój, ponieważ doskonale go wyczuwają.

2

Krok drugi

Wspólny spacer. Na początku niech nowy partner czy znajomy nie zwraca uwagi na psa. Zaprowadźmy jego oraz psa na grunt neutralny dla obojga i dajmy im czas na uspokojenie oddechu, zrelaksowanie się. Następnie poprośmy partnera/znajomego o kucnięcie i wyciągnięcie ręki ze smakołykiem. Niech nie nawiązuje kontaktu wzrokowego z psem. Sami zaś zachęmy psa do wzięcia smakołyku. Po paru udanych próbach przejdźmy do kolejnego kroku.

3

Krok trzeci

Zwiększenie bliskości. Niech partner/znajomy sam poprowadzi psa na smyczy, spróbuje go przywołać albo pobawić się ulubioną zabawką zwierzaka. Dzięki temu wywołamy pozytywne skojarzenie, pokażemy psu, że nie musi się obawiać o utratę naszej uwagi, a nawet może dużo zyskać.

4

Krok czwarty

Mieszkanie/dom. Tutaj również bazujemy na podawaniu smakołyków, wspólnej zabawie szarpakiem czy na aktywnościach węchowych. Pozwólmy partnerowi na karmienie psa, znacznie zwiększy to bowiem zaufanie między nimi. Wkrótce pies z pewnością zrozumie, że nie ma o co być zazdrosny, ponieważ ta nowa osoba jest przyjacielem i nie stwarza żadnego zagrożenia.

PAMIĘTAJ

Podczas pobytu świeżo upieczonej mamy w szpitalu nie wolno zaniedbywać codziennej rutyny. Dbajmy o zaspokajanie podstawowych potrzeb psa. Zabierajmy go na spacer, i troszczmy się o jego rozluźnienie.

Gdy pojawi się dziecko

Po narodzinach dziecka zmienia się świat nie tylko rodziny, ale także psa. Dziwne dźwięki wydawane przez niemowlę, grające zabawki, reorganizacja spacerów, podział czasu i uczuć – to wszystko może wywołać u zwierzęcia niepokój i uruchomić zazdrość.

Jak tego uniknąć? Przygotowania warto zacząć jeszcze przed narodzinami. Na początek zestawmy listę rzeczy, które według nas się zmienią, np.: „Nie będę chciała, aby pies wchodził na kanapę”, „Trzeba będzie zmienić pory spacerów”, „Nie będzie mógł już na mnie skakać”.

Teraz zaczniemy powoli wprowadzać te nowe zasady. Dzięki temu pies będzie miał dużo czasu na oswojenie się z nimi.

Kolejna ważna rzecz: jeśli do tej pory pies znajdował się w centrum uwagi, to teraz przyszła pora na naukę cierpliwości. Wyznaczymy czas na zabawę i reagujemy tylko na niektóre zaczepki. Możemy również chodzić po domu z lalką lub kocem udającymi dziecko. Włączajmy nagrania płaczu czy gaworzenia. Nagradzajmy psa za spokój, podawajmy mu przysmaki, które zajmą go na dłużej, np. kość. W psiej głowie powstaną przyjemne skojarzenia.

Pierwsze spotkanie psa z maluszkiem jest bardzo ważne. Pamiętajmy, że pies nie widział swojej pani przez jakiś czas. Warto więc najpierw łagodnie go wyciszyć, po czym pozwolić na zapoznanie się z dzieckiem. Pozwalajmy psu na udział w codziennych rytuałach. Niech trzyma głowę na kolanach swojej pani, gdy ona karmi dziecko, inicjujemy wspólne zabawy psa i dziecka, a kiedy ono podrośnie, uczmy oboje wspólnego bezpiecznego życia, pełnego szacunku i miłości.

Mój patyk jest lepszy

Została nam jeszcze kwestia zazdrości o drugiego psa oraz rzeczy z nim związane. Przy kolejnym zwierzęciu w rodzinie zasady postępowania będą podobne jak w wypadku nowego człowieka czy dziecka. Obu zwierzętom okazujemy tyle samo uczuć, a wspólne zabawy wprowadzamy powoli, małymi krokami, na neutralnym gruncie.

Zazdrość pojawia się zazwyczaj wtedy, kiedy „nowy” dostaje do zabawy jakieś zabawki albo przedmioty. W stosie takich samych piłeczek najlepsza będzie ta, którą ma akurat drugi pies. Dlatego warto wprowadzić np. zabawy w szukanie ulubionych przedmiotów.

Oto rozpisane na kilka kroków ćwiczenie, które powinno pomóc w złagodzeniu albo zniwelowaniu zazdrości.

1

Krok pierwszy

Sadzamy psy w pewnej odległości od siebie. Naprzemiennie podchodzimy do każdego i nagradzamy smakołykiem lub dotykem.

2

Krok drugi

Powoli zbliżamy psy do siebie i karmimy równocześnie z wyciągniętych dłoni.

3

Krok trzeci

Zachęcamy psy do wspólnego jedzenia smakołyków z maty węchowej, trawy czy kory drzewa. To powinno zapobiec agresji i obronie zasobów.

4

Krok czwarty

Zaproponujemy psom wspólne wykonywanie tych samych aktywności – przychodzenia na komendę, zostawiania w miejscu, wskakiwania na różne meble.

Warto również zrezygnować z zabawy patykami. Po pierwsze, stwarzają zagrożenie połamaniem, zadławieniem albo poranieniem dziąseł i warg. Po drugie, podczas wspólnej zabawy mogą stwarzać powody do kłótni i zazdrości. Znacznie lepiej sprawdzą się zabawy, które wymagają interakcji z człowiekiem.

Zrozumienie psa jest kluczowym elementem we wspólnym życiu. Poznając jego język, wysyłane sygnały, emocje, staniemy się jego świadomymi opiekunami. Warto również od pierwszych dni wspólnego życia uczyć psa zasad obowiązujących w domu, wyciszenia, dzielenia się, spokojnego reagowania na smakołyki. Trzeba ponadto zadbać o jego odpowiednią socjalizację. Dzięki temu unikniemy zazdrości i związanych z nią problemów. ●

Dagmara Gradolewska

Trener psów i behawiorysta.